त्यक्तुं शरीरं व्यधित स्वयं मनः । आत्मानमात्मन्युदयुंक्त योजयन्समाहितात्मा करणानि संहरन् ॥३२॥ तं भैरवोऽलोकत लोकपूज्यं स्वसौख्यतुच्छीकृतदेवराज्यं । योगीशमासादितनिर्विकल्पं सनत्सुजातप्रभृतेरनल्पं ॥३३॥ जत्रुप्रदेशे चिबुकं निधाय व्यात्तास्यमुत्तानकरौ निधाय । जानूपरि प्रेक्षितनासिकांतं विलोचने सामि निमील्य कांतं ॥३४॥ आसीनमुच्चीकृतपूर्वगात्रं[1] सिद्धासने शेषितबोधमात्रं । चिन्मात्रविन्यस्तहृषीकवर्गं समाधिविस्मारितविश्वसर्गं ॥३५॥ विलोक्य तं हंतुमपास्तशंकः स्वबुद्धिपूर्वार्जिततीव्रपंकः । प्रापोद्यतासिः सविधं स यावद्विज्ञातवान्पद्मपदोऽपि तावत् ॥३६॥ त्रिशूलमुद्यम्य निहंतुकामं गुरुं यतात्मा समुदैक्षतांतः । स्थितश्रुकोप ज्वलिताग्निकल्पः स पद्मपादः स्वगुरोर्हितैषी ॥३७॥ स्मरन्नयैष स्मरदार्तिहारी प्रह्लादवश्यं परमं महस्तत् । स मंत्रसिद्धो नृहरेर्नृसिंहः श्रुत्वा ददर्शोग्रदुरीहचेष्टां ॥३८॥ स तत्क्षणक्षुभ्यनिजस्वभावः प्रवृद्धरुड्विस्मृतमर्त्यभावः । आविष्कृतात्युग्रनृसिंहभावः समुत्पपातातुलितप्रभावः ॥३९॥ सटाच्छटास्फोटितमेघसंघस्तीव्रारवत्रासितभूतसंघः । संवेगसंमूर्छितलोकसंघः किमेतदित्याकुलदेवसंघः ॥४०॥ क्षुभ्यत्समुद्रं समुदूढरौद्रं रटन्निशाटं स्फुटदद्रिकूटं । ज्वलद्दिशांतं प्रचलद्धरांतं प्रध्वस्यदक्षं दलदंतरिक्षं ॥४१॥ जवादभिद्रुत्य शितस्वरूग्रैर्दैत्येश्वरस्येव पुरा नखाग्रैः । क्षिपन्त्रिशूलस्य स तस्य वक्षो ददार विक्षिप्तसुरारिपक्षः ॥४२॥ तत्रादृगत्युग्रनखायुधाग्रो दंष्ट्रांतरप्रोतदुरीहदेहः । नृत्यं प्रचक्रे[2] नृहरिर्विदीर्णद्युपट्टनाट्टालिकाट्टहासं ॥४३॥ आकर्णयंस्तं निनदं वहिर्गता उपागमन्नाकुलचित्तवृत्तयः । व्यलोकयन्भैरवमग्रतो नृतं ततो विमुक्तं च गुरुं सुखोषितं ॥४४॥ 12 (fol. 174[a]). Deinde Gokarṇam, Hariṣankaram, Múkámbikáyáḥ sadanam proficiscitur[3]. In Ṣríbali vico Prabhákarae filium surdum et mutum sanat. In Ṣringagiri Sarasvatís templum condit: या *Ṣáradámbety* अभिधां वहंती कृतां प्रतिज्ञां प्रतिपालयंती । अद्यापि *Ṣringeripure* वसंती प्रद्योततेऽभीष्टवरान्दिशंती ॥६९॥ Toṭaka[4] (sive Troṭaka) a magistro quatuordecim scientias docetur. 13. Sureṣvaram, quem ad scribendum Bádáráyaṇasútravárttikam ipse adhortatus erat, Ṣankara, monentibus reliquis discipulis, illum disciplinae in ritibus observandis summum bonum quaerentis asseclam esse, ab opere absolvendo arcet, et ad explicandos alios libros suos impellit: इत्युक्तोपरते सुरेश्वरगुरौ, तेनैव 'शारीरके नो संभाव्यहहात्र वार्त्तिकं' इति प्रौढः शुगग्निं शनैः । धीराग्र्यः शमयन्विवेकपयसा देवेश्वरेण त्रयीभाष्ये[5] कारयितुं स वार्त्तिकयुगं बद्धादरोऽभून्मुनिः ॥६३॥ भावानुकारिमृदुवाक्यनिवेशितार्थं स्वीयैः पदैः सह निराकृतपूर्वपक्षं । सिद्धांतयुक्तिविनिवेशिततत्स्वरूपं दृष्ट्वाभिनंद्य परितोषवशादवोचत् ॥६४॥ सत्यं यदात्थ विनयिन्मम याजुषी या शाखा तदंतगतभाष्यनिबंध इष्टः । तद्वार्त्तिकं मम कृते भवता प्रणेयं सच्चेष्टितं परहितैकफलं प्रसिद्धं ॥६५॥ तद्वच्चदीया खलु काण्वशाखा ममापि तत्रास्ति तदंतभाष्यं । तद्वार्त्तिकं चापि विधेयमिष्टं परोपकाराय सतां प्रवृत्तिः ॥६६॥ तत्रोभयत्र कुरु वार्त्तिकमार्तिहारि कीर्तिं च याहि जितकार्त्तिकचंद्रिकाभां । मा शंकि पूर्वमिव दुःशठवाक्यरोधो मद्वाक्यमेव शरणं व्रज मा विचारीः ॥६७॥ इत्थं स उक्तो भगवत्पदेन श्रीविश्वरूपो विदुषां वरिष्ठः । चकार भाष्यद्वयवार्त्तिके द्वे आज्ञा गुरूणां ह्यविचारणीया ॥६८॥ आज्ञा गुरोरनुचरैर्न हि लंघनीयेत्युक्त्वा तयोर्निगमशेखरयोरुदारं । निर्माय वार्त्तिकयुगं[6] निजदेशिकाय निःसीमनिस्तुलनधीरुपदीचकार ॥६९॥ *Sanandano* náma guror anujnayá bháshyasya ṭíkám vyadhiteritaḥ parám । yatpúrvabhágaḥ kila *Panchapádiká*, tachchheshagá *Vṛittir* iti prathíyasí ॥70॥ Vyásarshisútranichayasya vivechanáya *ṭíkábhidham vijayaḍiṇḍimam* átmakírteḥ । nirmáya *Padmacharaṇo*[7] niravadyayuktidṛibdham prabandham akarod gurudakshiṇám saḥ ॥71॥ आलोचयन्नय तदानु गतिं ग्रहाणामूचे सुरेश्वरसमाह्वमुपद्वरे सः । पंचैव वत्स चरणाः प्रथिता इह स्युस्तत्रापि सूत्रयुगलद्वयमेव भूम्ना ॥७२॥ प्रारब्धकर्मपरिपाकवशात्पुनस्त्वं वाचस्पतित्वमधिगम्य वसुंधरायां । भव्यां विधास्यसि तमां मम भाष्यटीकामाभूतसंलयमधिक्षिति सा च जीयात् ॥७३॥ इत्येवमुक्त्वाथ यतीश्वरोऽसावानंदगिर्यादिमुनीन्स हूत्वा । कुरुध्वमद्वैतपरान्निबंधानित्यन्वशान्निर्ममसार्वभौमः ॥७४॥ ते सर्वेऽप्यनुमतिमाप्य देशिकेंदोरानंदाचलमुखरा महानुभावाः । आतेनुर्जगति यथास्वमात्मतत्त्वांभोजार्कान्विशदतरान्निबंधान् ॥७५॥ 14. Padmapáda ad peragrandos locos sacros (tírthayátrá), Ṣankara ad visendam matrem moribundam proficiscitur (1–54). Padmapáda in regione australi haec sacraria adit: Kálahastíṣvaram (57), ubi Suvarṇamukharí fluvius; in Kánchíkshetra Ekámrádhíṣvaram Viṣvanátham, et Kalláleṣam[8] Lakshmíkántam adorat. Inde Puṇḍaríkapuram proficiscitur: पुंडरीकपुरमाययौ मुनिर्यत्र नृत्यति सदाशिवोऽनिशं । वीक्षते प्रकृतिरादिमा हृदा पार्वतीपरिणतिः शुचिस्मिता ॥६२॥ Ibi Ṣivagangátírtham. Idem quum, ad Rámasetum profecturus, apud

---

[1] °मुच्चीकृत° vel °मुच्चीकृत° MSS. Schol. uchchaiḥ kṛitam.

[2] नृत्यं च चक्रे E. I. H. 1960. नृत्यं तदानीं reliqui.

[3] अंके निधाय व्यसुमात्मजातं महाकुलौ हंत मुहुः प्ररुद्य । तदेकपुत्रौ द्विजदंपती स दृष्ट्वा दयाधीनतया शुशोच ॥२१॥ अपारमंचत्यथ शोकमस्मिन्नभूयतोच्चैरशरीरवाचा । 'जायेत संरक्षितुमक्षमस्य जनस्य दुःखाय परं दयेति' ॥२२॥ आकर्ण्य वाणीमशरीरिणीं तामसाविति व्याहरति स्म विज्ञः । 'जगत्त्रयीरक्षणदक्षिणस्य सत्यं तवैकस्य तु शोभते सा' ॥२३॥ इतीरयत्येव पतौ द्विजातेः । सुतः सुखं सुप्त इवोदतिष्ठत् । समीपगैः सर्वजनीनमस्य चारित्र्यमालोक्य विसिस्मिये च ॥२४॥ रम्योपशल्यं कृतमालसालरसालहिंतालतमालसालैः । सिद्धिस्थलं साधकसंसदां तन्मूकांबिकायां स मुनिर्जगाहे ॥२५॥

[4] Olim *Giri* appellatus?

[5] Commentarios ad Upanishadas significari puto.

[6] Schol. वेदांतयोस्तैत्तिरीयबृहदारण्यसंज्ञयोस्तयोर्भाष्ययोरुदारं वार्त्तिकद्वयं निर्माय.

[7] i. e. ex auctoris nostri sententia *Sanandana*.

[8] कल्लाकेशं A.